7

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Foto No.: 39797.

Kenmerk: DEU/DU

Datum : 8 Mei 1951

Onderwerp: Plan Schuman

No : 45549

vier bijlagen.

Min v. BZ. 996.1. Plan Schuman Algemeen Deel IV

Ten vervolge op mijn schrijven d.d. 6 April jl. No. 33951 heb ik de eer U hierbij te doen toekomen een toelichting op de voornaamste der ter Ministersconferentie inzake het Plan Schuman aangenomen teksten, welke conferentie van de 12e tot de 18e April jl. te Parijs gehouden is.

./.

Het is mij op dit moment nog niet mogelijk om U de volledige definitieve tekst van het Verdrag inzake de Europese gemeenschap voor kolen en staal en van de conventie inzake de overgangsbepalingen te doen toekomen. De Nederlandse versie van deze twee stukken is thans in bewerking, en van de Franse versie zijn op dit moment nog niet voldoende complete exemplaren beschikbaar. Zodra mogelijk zal ik U uiteraard bovengenoemde Nederlandse versie doen toekomen, doch inmiddels kan het reeds van belang zijn, dat U beschikt over bijgaande Toelichting, waaruit duidelijk blijkt in welke zin de Ministersconferentie de op 12 April nog open staande problemen heeft opgelost.

./.

Als bijlagen gelieve U tevens hierbij aan te treffen de tekst van de briefwisseling tussen de Franse Minister van Buitenlandse Zaken en de Duitse Bondskanselier inzake de status van de Saar d.d. 18 April jl., alsmede de tekst van een schrijven van de Franse Minister van Buitenlandse Zaken aan de Duitse Bondskanselier inzake het opheffen van het Internationaal Orgaan voor de Ruhr, welk onderwerp naar U bekend is ten nauwste verweven is met het tot stand komen van het onderhavige verdrag.

./.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN
voor de Minister
Het Hoofd van het Bureau Duitsland,

J.G. Rijpma

© NA, 2.05.117 Buitenlandse Zaken, blok 1, 1945-1954 (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 18605
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/G00783

T O E L I C H T I N G

OP DE voornaamste der TER MINISTERSCONFERENTIE INZAKE HET PLAN SCHUMAN AANGENOMEN TEKSTEN

FOTO-Bt.Z.
No. 39753.

I. de Hoge Autoriteit

Artikel 9: Tijdens de Ministersconferentie bleek een diepgaand verschil van opvatting te bestaan over het aantal leden dat de Hoge Autoriteit zou moeten tellen. Van Franse, en aanvankelijk ook van Duitse zijde, bleek een duidelijke voorkeur te bestaan voor het aantal vijf. De argumenten die hiervoor werden aangevoerd waren in de eerste plaats, dat het aantal ongelijk diende te zijn aan dat van de aan het Plan deelnemende landen, teneinde iedere schijn te vermijden als zou de Hoge Autoriteit bestaan uit vertegenwoordigers van deze landen; in de tweede plaats werd uit practische overwegingen een zo klein mogelijk getal leden gewenst geacht. Intussen zou het voorgestelde aantal van vijf noodwendig medebrengen, dat in de Hoge Autoriteit wèl onderdanen van sommige deelnemende landen doch geen onderdanen van een of meer andere deelnemende landen zitting zouden hebben. Aldus zou - zoals terecht ter conferentie werd opgemerkt - juist de schijn gewekt worden dat bepaalde landen een dominerende positie in de Hoge Autoriteit zouden innemen, hetgeen al evenzeer in strijd geacht werd met het supra-nationale karakter van dit college als de schijn welke het Franse voorstel wilde vermijden. De andere delegaties bleken dan ook niet bereid het aantal vijf te aanvaarden: door deze delegaties werd voorts het verlangen geuit, een bepaling in het verdrag op te nemen, waarin zou worden voorgeschreven dat in de Hoge Autoriteit tenminste één lid van de nationaliteit van ieder der deelnemende landen zitting zou hebben. Een en ander werd door deze delegaties niet naar voren gebracht als poging om het supranationale karakter van de Hoge Autoriteit te verzwakken, doch als waarborg juist voor het supra-nationale karakter van de door de Hoge Autoriteit te nemen besluiten.

Nadat in de loop der conferentie van Duitse zijde was voorgesteld dat de Hoge Autoriteit 9 leden zou tellen, werd een compromis bereikt in dier voege, dat

(1) de Hoge Autoriteit uit 9 leden zou bestaan;

(2) dit aantal in de toekomst zou kunnen worden verminderd door de Raad van Ministers bij unaniem besluit;

(3)/..

(3) niet meer dan 2 leden van dezelfde nationaliteit in het college zitting zouden mogen hebben.

In verband met de - thans ook in het verdrag neergelegde - regel, dat alleen onderdanen van de deelnemende landen benoembaar zijn, betekent deze laatste formule dat in ieder geval onderdanen van vijf der zes deelnemende landen in de Hoge Autoriteit zitting moeten hebben. Voor het overige waarborgen de regels omtrent de benoemingsprocedure - waarover hieronder zal worden gesproken - dat in feite, behoudens instemming van het betrokken land, steeds een onderdaan van ieder der deelnemende landen van het college zal deel uitmaken, althans niet enkel op grond van zijn nationaliteit zal kunnen worden geweerd.

Alle delegaties waren het erover eens, dat deleden van de Hoge Autoriteit geheel los dienen te staan van de Regeringen van de landen waartoe zij behoren. Teneinde dit nog eens te onderstrepen, werden - op voorstel van de Luxemburgse vertegenwoordiger - het vijfde en zesde lid van dit artikel ingevoegd.
Het zevende lid maakte reeds deel uit van de geparafeerde tekst van het verdrag.

Artikel 10: Ook inzake de benoemingsprocedure bleken de Franse en Duitse delegaties enerzijds en de delegaties der andere landen anderzijds verschillende opvattingen te huldigen. Het Frans-Duitse voorstel voorzag in een procedure, volgens welke reeds bij de eerste benoemingen niet de unanimiteitsregel zou gelden, doch de Regeringen der deelnemende landen met een meerderheid van 2/3 de leden van de Hoge Autoriteit zouden aanwijzen. Voorts zou iedere Regering over een recht van veto beschikken, dat echter slechts tweemaal "vrij" zou kunnen worden toegepast; de volgende veto's zouden door het Hof kunnen worden ongedaan gemakt op grond van misbruik van dit recht(gecontroleerd veto). Van de zijde der andere delegaties werd sterk aangedrongen op het behoud van de unanimiteitsregel voor de benoeming van de leden van de Hoge Autoriteit. Het compromis dat in het tegenwoordige artikel 10 is

neergelegd/..

neergelegd, maakt onderscheid tussen de eerste periode van 6 jaar, waarin de benoemingen geschieden door de Regeringen der deelnemende landen in onderlinge overeenstemming, en de periode daarna, waarin een meerderheid van 5/6 vereist is.

Het voorstel van de Franse delegatie om een deel der leden te doen benoemen langs de weg van cooptatie kon uiteindelijk de stemmen van alle delegaties verwerven, evenals het systeem van het ten dele vrije en ten dele gecontroleerde veto-recht.

Samenvattend is de regeling thans als volgt.

In de eerste periode van 6 jaar worden 8 leden van de Hoge Autoriteit door de Regeringen der deelnemende Staten bij unanimiteit benoemd. Deze 8 leden benoemen bij meerderheid van stemmen het 9e lid. Indien gedurende deze eerste periode een vacature ontstaat door overlijden of ontslag, wordt deze vervuld wederom door de Regering der deelnemende landen bij unanimiteit. Hetzelfde geldt in het geval van collectief aftreden ten gevolge van een motie van wantrouwen van de Gemeenschappelijke Vergadering.

Na de eerste periode van 6 jaar wordt de regeling van de benoeming als volgt:

Alle leden van de Hoge Autoriteit treden af. 8 van de 9 nieuw te benoemen leden worden door de Regeringen benoemd bij meerderheid van 5/6; het 9e lid wordt aangewezen door de 8 reeds benoemde leden bij meerderheid van stemmen. Iedere Regering kan tegen de benoeming van een bij meerderheid van 5/6 of door cooptatie aangewezen lid een veto uitspreken. Door gebruik van dit veto kunnen in dit geval 4 personen worden geëcarteerd. Tegen volgende benoemingen kan weliswaar eveneens een veto worden uitgesproken doch dit veto kan door het Hof op verzoek van een van de andere Regeringen worden vernietigd indien het Hof van oordeel is dat misbruik van recht heeft plaats gevonden.

Van de 9 aldus benoemde leden van de Hoge Autoriteit treden telkens 3 om de 2 jaar af. Zij zijn herbenoembaar. Derhalve zullen iedere twee jaar 3 nieuwe leden moeten worden benoemd. Voor deze benoemingen geldt de regel dat om de beurt één vacature wordt vervuld door benoeming

door/..

door de Regeringen (wederom bij meerderheid van 5/6), en een vacature door cooptatie. Eenzelfde regeling geldt voor de vacatures die tussentijds ontstaan ten gevolge van overlijden of ontslag. Bij de twee-jaarlijkse benoeming van 3 leden en de tussentijdse benoemingen uit hoofde van overlijden of ontslag kunnen slechts 2 personen door het veto van eenzelfde Staat worden geweerd; voor de volgende veto's geldt dan wederom de controle van het Hof.

Indien tussentijds tengevolge van een motie van wantrouwen van de Gemeenschappelijke Vergadering een algemene vervanging plaats vindt, geldt de procedure van benoeming welke voor de eerste benoeming na de eerste periode van 6 jaar is voorgeschreven, t.w. benoeming van 8 leden door de Regering en van het 9e lid door cooptatie.

Artikel 11. De President en de Vice-President van de Hoge Autoriteit worden op dezelfde wijze aangewezen als de leden van de Hoge Autoriteit. Zij worden benoemd voor 2 jaar en kunnen worden herbenoemd. Voor deze functionnarissen geldt dus ook het onderscheid tussen de eerste periode van 6 jaar waarin hun benoeming bij unanimiteit door de Regeringen plaats vindt, en de volgende perioden waarin deze benoeming geschiedt bij meerderheid van 5/6. Ook hier geldt de mogelijkheid van het uitoefenen van een veto-recht.

De benoeming geschiedt uit de leden van de Hoge Autoriteit en na overleg met deze leden behalve uiterlijk in het geval van algemene vernieuwing van het college.

Artikel 21. Ten aanzien van de samenstelling van de Gemeenschappelijke Vergadering is vooral door de Belgische gedelegeerde bezwaar gemaakt tegen een door de Franse delegatie voorgestelde zetelverdeling, waarin aan Belgie 7 zetels waren toegedacht tegen 18 zetels voor ieder der 3 grote mogendheden. Van Belgische zijde werd sterk de nadruk gelegd op het relatief zeer grote belang dat Belgie bij de kolen- en staal-industrie heeft.

In/..

In de zetelverdeling die uiteindelijk door alle delegaties is aanvaard beschikken Nederland en België ieder over 10 zetels, terwijl de Benelux gezamenlijk 24 zetels heeft dus 1/3 meer dan ~~een andere~~ ieder der grote mogendheden afzonderlijk.

Op voorstel van de Franse delegatie is voorts de mogelijkheid geopend dat indien een deelnemende Staat dit wenst de aan deze Staat toegewezen zetels vervuld worden door rechtstreekse verkiezing volgens een procedure door deze Staat vast te stellen.

Artikel 22. In de uiteindelijke tekst is thans de mogelijkheid voorzien dat de Gemeenschappelijke Vergadering in buitengewone zitting bijeenkomen, hetzij op verzoek van de meerderheid van haar leden, hetzij op initiatief van de Hoge Autoriteit.

Artikel 23. Op verzoek van de Nederlandse delegatie is dit artikel aldus gewijzigd dat daarin duidelijk tot uitdrukking komt dat ook de individuele leden van de Gemeenschappelijke Vergadering tijdens of buiten de jaarlijkse en buitengewone zittingen vragen kunnen stellen aan de Hoge Autoriteit.

Artikel 28. Dit artikel, dat de stemmen-verhoudingen in de Raad van Ministers regelt, is na langdurige besprekingen tot stand gekomen. Aanvankelijk was door de Franse en Duitse delegaties voorgesteld dat in de ~~Assemblée~~ Raad Frankrijk en Duitsland ieder over 2 stemmen zouden beschikken tegenover éénstem voor ieder der andere deelnemende landen. Hoewel in beginsel begrip bleek te bestaan bij alle delegaties voor het toekennen van een min of meer preponderante positie aan Frankrijk en Duitsland, werd vooral van Italiaanse zijde sterk aangedrongen op een regeling waarin deze positie niet rechtstreeks tot uitdrukking werd gebracht doch door middel van een objectieve formule. Van Nederlandse zijde werd de suggestie geopperd om bij staking van

stemmen/..

stemmen over een maatregel voorgesteld door de Hoge Autoriteit, deze maatregel doorgang te doen vinden; aldus zou met name ook bij het toekennen van 2 stemmen aan Frankrijk en Duitsland worden voorkomen dat het tot standkomen van een besluit van de HogeAutoriteit zou kunnen worden voorkomen door Frankrijk en Duitsland tezamen. Tegen deze laatste suggestie bleek echter bij de Franse en Duitse delegaties overwegend bezwaar te bestaan

Uiteindelijk is overeenstemming bereikt over de volgende regeling:

Iedere Staat beschikt in de Raad van Ministers in principe over één stem; de besluit-vorming geschiedt eveneens in beginsel bij gewone meerderheid van stemmen. Niettemin wordt een "avis conform" op een beluit van de Hoge Autoriteit slechts geacht gegeven te zijn indien onder de gewone meerderheid van de Staten die vóór dit besluit hebben gestemd zich tenminste één Staat bevindt die tenminste 20% van de productie van kolen en staal van de Gemeenschap vertegenwoordigt. Voorts wordt het avis conform geacht te zijn gegeven indien de stemmen staken en zich onder de 3 vóór het besluit stemmende Staten 2 bevinden die ieder tenminste 20% van de productie vertegenwoordigen. In dit laatste geval van staking van stemmen wordt bovendien een tweede lezing vereist.

Volgens de tegenwoordige productie-cijfers wordt het percentage van 20% uitsluitend door Frankrijk en Duitsland bereikt. De regeling van dit artikel komt er dus op neer dat in de gevallen waarin het verdrag de stemming van de Raad van Ministers eist voor de tot standkoming van een besluit van de Hoge Autoriteit, deze stemming slechts kan worden verkregen indien òf 4 landen, waaronder Frankrijk of Duitsland met de door de Hoge Autoriteit voorgestelde maatregel accoord gaan òf 3 landen waaronder Frankrijk èn Duitsland zich met deze maatregel accord verklaren. Eenzelfde regeling geldt voor de andere besluiten van de Raad van Ministers, voor zover als thans in het verdrag geen gequalificeerde meerderheid of unanimiteit in de Raad van Ministers wordt vereist.

In/..

In de zeer vele gevallen waarin het verdrag overleg tussen de Hoge Autoriteit en de Raad van Ministers voorschrijft zal als regel geen formele stemming in de Raad van Ministers plaats vinden. In deze gevallen is het ook van belang dat de Hoge Autoriteit het oordeel van alle leden van de Raad verneemt. Te dien einde is het tweede lid van dit artikel ingevoegd.

Artikel 84. In de geparafeerde tekst van het verdrag waren reeds een tweetal artikelen opgenomen teneinde te voorzien in de noodzakelijke aanpassing van het verdrag aan de gewijzigde omstandigheden. In de eerste plaats was uiteraard een bepaling opgenomen krachtens welk het verdrag op de normale wijze kon worden geamendeerd, d.w.z. door een nieuw verdrag, dat door de parlementen der deelnemende landen zou dienen te worden geratificeerd; in de tweede plaats was voorzien dat in buitengewone gevallen de Hoge Autoriteit besluiten zou kunnen nemen welke niet op het verdrag berusten doch blijven binnen het kader van de beginselen, doeleinden en middelen welke het verdrag in het algemeen aangeeft. Voor een dergelijke maatregel van de Hoge Autoriteit is instemming van de Raad van Ministers bij unanimiteit vereist.

Tijdens de conferentie werd door de Franse delegatie voorgesteld een regeling krachtens welke de bepalingen van het verdrag betreffende de bevoegdheden van de Hoge Autoriteit zouden kunnen worden aangepast aan de gewijzigde omstandigheden indien

1. deze aanpassing geen inbreuk maakt op de beginselen van het verdrag zoals deze in de artikelen 2, 3 en 4 zijn omschreven;
2. zowel de Hoge Autoriteit als de Raad bij meerderheid van 2/3, deze aanpassing noodzakelijk achten;
3. het Hof van oordeel is dat de wijziging binnen het kader van dit nieuwe artikel valt;
4. de Gemeenschappelijke Vergadering bij 2/3 meerderheid de wijzigingen aanvaard.

De/..

De andere delegaties waren van oordeel dat het Franse voorstel een zeer ingrijpende wijziging bracht in het karakter van het verdrag. Tijdens de langdurige onderhandelingen zijn immers voorwaarden en omstandigheden waaronder de Hoge Autoriteit in de productie en distributie van kolen en staal in de Gemeenschappelijke markt kan ingrijpen, zeer zorgvuldig bepaald en in het verdrag vastgelegd. Een en ander is geschied uiteraard in onderlinge overeenstemming tussen de delegaties der 6 deelnemende landen; volgens het Franse voorstel zou hierin wijziging kunnen worden gebracht, ook indien sommige Staten daar tegen bezwaren zouden hebben.

Niettemin werd anderzijds door alle delegaties ingezien dat een verdrag, hetwelk voor 50 jaar wordt gesloten bij wijziging van de economische omtandigheden juist tengevolge van de omstandigheid dat zijn bepalingen dikwijls zeer gedetailleerd zijn, aangepast moet kunnen worden. Nadat het voorstel van de Nederlandse delegatie het Franse ontwerpartikel op enige punten was geamendeerd kon derhalve overeenstemming tussen alle delegaties worden bereikt. De Nederlandse amendementen betroffen de volgende punten.

In de eerste plaats is uitdrukkelijk bepaald dat de wijzigingen van het verdrag welke volgens deze procedure kunnen worden aangebracht geen inbreuk mogen maken op de verhouding tussen de bevoegdheden van de Hoge Autoriteit en die van de andere instellingen van de Gemeenschap. Zij kan derhalve geen wijziging brengen in de constitutionele opzet van deze Gemeenschap. Voorts is de in de Raad van Ministers en in de Assemblée vereiste meerderheid voor het tot standkomen van de wijziging verhoogd, in dier voege dat thans een meerderheid van 5/6 in de Raad van Ministers noodzakelijk is terwijl de Gemeenschappelijke Vergadering deze wijzigingen slechts kan bekrachtigen bij een meerderheid van 3/4 der uitgebrachte stemmen welke tevens 2/3 van het wettelijke aantal leden vertegenwoordigen. Tenslotte is uitdrukkelijk bepaald dat het Hof bij zijn onderzoek van de voorgestelde wijzigingen volledige bevoegdheid bezit om te beoordelen of de voorwaarden die in dit artikel worden gesteld vervuld zijn en zich derhalve

niet/..

niet behoeven te beperken tot de zuivere juridische vragen.

Artikel 87 bis De relatie tussen de Gemeenschap en de Raad van Europa zijn thans in een afzonderlijk artikel geregeld. Voorts is het desbetreffende protocol in hoofdzaak gelijkluidend aan dat, ontworpen door de Commissie voor Algemene Zaken van de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa.

In de Ministersconferentie is geen beslissing gevallen over de vragen betreffende de zetel(s) van de instellingen der Gemeenschap. Evenmin werd een beslissing genomen over de officiële taal van de Gemeenschap. Deze beide problemen zijn ter bestudering en voor het uitwerken van voorstellen opgedragen aan de Interim-commissie. Deze Interim-commissie zal bestaan uit de delegaties der 6 deelnemende landen, wäke tot aan de parafering aan de totstandkoming van het verdrag hebben gewerkt. Haar voorstellen zullen t.z.t. aan de Regeringen worden voorgelegd en alsdan het onderwerp kunnen uitmaken van een of meer protocollen.

Aan de Interim-commissie is tevens opgedragen voorstellen te doen over de verdeling van de zetels, welke in het Raadgevend Comité aan de producenten en aan de consumenten en handelaren zijn toegekend. Daarbij is reeds vastgelegd dat van ieder landtenminste een van zijn onderdanen als vertegenwoordiger van de kolen-industrie en een van zijn onderdanen als vertegenwoordiger van de staal-industrie in het Raadgevend Comité zitting zal hebben.